

వ్రజంవలు

సంఘాదకీయం

మంగళవారం 03, అక్టోబరు 2023

ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕೆ ‘ಸಂಗರೇಣಿ’ ವೆಲುಗುಲು

ఉత్తర ప్రగల్భాలకు ఓట్లు రాలేనా..?

తల్లికి తిండి పెట్టునేడు పిన్నమ్మకు బంగారు గాజులు కొనిపెడతాను అన్నట్లు ఉంది ప్రధాని ప్రసంగం. రాష్ట్రాల పునర్వ్యాఖ్యన లో భాగంగా నవ్యాంధ్రలో ఆరు సంవత్సరాల క్రిందట వెలసిన కేంద్ర విశ్వవిద్యాలయం నిధులులేక శాఖీత అధ్యాపకులు లేక ప్రాథమిక పాఠశాలకు ఎక్కువ ఉన్నత పాఠశాలకు తక్కువ అన్నట్లు ఉంది. ఇక తెలంగాణకు సమ్మక్క సారలమ్మ పేరుతో 980 కోట్లతో విశ్వవిద్యాలయం ఏర్పాటు చేస్తారంట. నిజమాబాద్ రైతాంగం పసుపు బోర్డు ఏర్పాటు చేయవాని గత వది సంవత్సరాలుగా డిమాండ్ చేస్తాంటే ఎన్నికలు రెండు నెలల ముందు పసుపు బోర్డు ఏర్పాటు చేస్తామని ఉత్తర ప్రగల్భాలు పలుకుతున్నారు. 2019 ఆగమేఘాల మీద ఎనిమిది శాతం ఉన్న అగ్రవర్ధ పేదలకు పది శాతం రిజర్వేషన్లు కల్పించారు. యాభై ఏడు శాతం పైగా ఉన్న ఒచిసిలను 27 శాతం రిజర్వేషన్లకు పరిమితం చేసి కులగణన చేపట్టకుండా జప్పుడు మహిళా రిజర్వేషన్ పేరుతో నాటకం ఆడుతున్నారు. పన్నెండు లక్షల కోట్లు కార్బోరేటు ఎగోవేతదారుల బ్యాంకు రుణాలను దైటాఫ్ చేసి చిన్న స్కూలు రైతుల రుణాలకు ఇంట్రైస్ సబ్సైన్స్, ప్రాంప్లీపేమెంట్ ఇస్పాంటీఫ్ ఇవ్వకుండా ముక్కుపీండి పసూలు చేస్తున్నది కేంద్ర ప్రభుత్వం. కేంద్రం ప్రవేశ పెట్టిన నూతన విద్యుత్ బిల్లు, సంస్కరణల మూలంగా వ్యవసాయ బోర్డుకు మీటింగ్లు బిగిస్తున్నారు. అలాగే కేంద్రం ప్రవేశ పెట్టిన మునిసిపల్ మరియు అర్థవ్యవస్థలో సంస్కరణల్లో భాగంగా ఆస్తిపన్ను, నీటి పన్ను, చెత్త పన్ను, స్వచ్ఛ భారత్ నెన్న విపరీతంగా పెంచారు. కేంద్ర బీజీపీ ప్రభుత్వం గతంలో ఇచ్చిన హమీలను నెరవేర్పకుండా కార్బోరేట్ శక్తులకు లభించేకార్బ్ విధంగా అనేక సంస్కరణలు తీసుకువచ్చారు. ప్రభుత్వ రంగ సంస్కరణలు అప్పనంగా కార్బోరేట్ శక్తుల చేతులలో బంది చేస్తున్న దుర్మార్గపు ప్రభుత్వం బీజీపీ నరేంద్రమాణి ప్రభుత్వం, ఏటా రెండు కోట్ల ఉద్యోగాలు ఇస్తామని ప్రజలను మౌనంగించారు. ఉద్యోగాలు కల్పన, ఉ

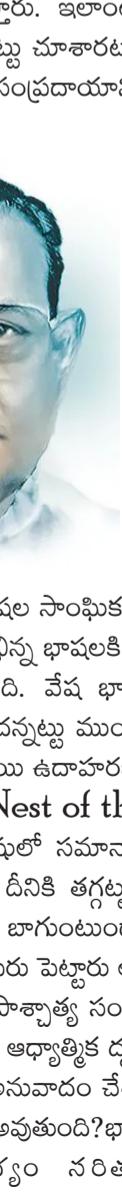
రిలయ్స్ కంపనీకి అప్పటికి ఎలాంటి అనుభవం లేదు. పైగా కంపనీ ఆర్థికంగా ఇబ్బందులు పడుతున్నది, ఇటువంటి ప్రాజెక్చుకు అవసరమైన వోలిక సదుపాయాలు కూడా లేదు. దస్టోకు, ఏవియేషన్ రంగంలో ఎలాంటి అనుభవం లేని రిలయ్స్ ఏరో స్నేహికు మధ్య అకస్మాత్తుగా ఒప్పందం కుదరడం, పైగా భారతీలో పాలక వర్గంతో అనిల్ అంబానీకి వున్న సాన్మిహిత్యాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుంటే ఈ ఒప్పందం చుట్టూ అనేక ఆరోవులు అలుముకున్నాయి. ఛత్రీన్ గఢ్లో యూపీవి ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు కొన్ని బొగ్గు బ్లాక్కులను అభివృద్ధి చేసి, బొగ్గు తప్పేందుకు ప్రభుత్వం, పైనేటు కంపనీలకు లైసెన్సులు ఇచ్చింది. ఈ లైసెన్సులు జారీపై ఆరోవులు రావడంతో సుట్రింకోర్స్ 2014లో వాటన్సిఱుతీని రద్దు చేసింది. అప్పుడే అధికారంలోకి వచ్చిన నరేంద్ర మోది నేతృత్వంలోని బీసేపీ ప్రభుత్వం, గనుల అభివృద్ధి, ఖనిజాన్ని వెలికించుయానికి లైసెన్సులు జారీ చేసే అంశంపై 2015లో కొత్త చట్టం తెచ్చింది. సుట్రింకోర్స్ తీర్చు ప్రకారం ఛత్రీన్ గఢ్లోని పర్సా, కంటా బొగ్గు బ్లాక్కుల లైసెన్సులు కూడా రద్దయ్యాయి. కానీ, వాటిల్లో బొగ్గు తప్పుకొనేందుకు నరేంద్రమోది ప్రభుత్వం అదానీ గ్రావెనకు అనుమతి ఇచ్చింది. అర్థార్బీయూఎన్వెల్కు 25 శాతం వాటా దక్కగా, ఏఈవెల్కు ఏకంగా 75 శాతం వాటా దక్కింది. ఇది పూర్తిగా చట్టవిరుద్ధం. వాటాలు తల్లికిందులు కావటంతో ఈ జాయింట్ వెంచర్పై రాజస్థాన్ ప్రభుత్వానికి దక్కించిన యాజమాన్య హక్కులు అదానీ గ్రావె చేతుల్లోకి వెళ్లిపోయాయి. కోల్ ఇండియా నిబంధనల ప్రకారం దేశంలోని ధర్మల్ విద్యుత్తు కేంద్రాల్లో క్యాలరిఫిక్ విలువ 2,200 కిలోక్యాలరీల కనిష్ఠ స్థాయివరకు ఉన్న బొగ్గును కూడా వినియోగించవచ్చు. కానీ, అర్థార్బీయూఎన్వెల్, ఏఈవెల్ మధ్య కుదిరిన ఒప్పందంలో ఈ విలువను ఏకంగా 4 వేల కిలో క్యాలరీలు పెంచే శారు. అంటే పర్సా, కంటా గనుల్లో తవ్విన బొగ్గులో క్యాలరిఫిక్ విలువ 4 వేల

డా యం. సురేష్ బాబు

అనువాద సమస్యలపై ఆర్థికయార్డ

ఆర్థికాల వ్యవస్థలో రాదుగు ప్రమాదం అనువాదకుడిగా వనిచేశారు. ఈ అనుభవాల ఆధారంగా ‘అనువాదాలు (ఆవిష్కరణల అవస్థలు)’ అనే పుస్తకాన్ని తీసుకువచ్చారు. ఇది ఏరీ 150వ పుస్తకం. ఇందుల్లో భాష - లిపి పుట్టుకలు, రకరకాల భాషలు - సాహిత్యాలు, విదేశీ - స్వదేశీ భాషలు, సాహిత్యం తెలుగులోకి వచ్చిన తీరును వివరించారు. ఇంకా అనువాద సిద్ధాంతాలను సూట్రికరణలు చర్చించారు. కొన్ని ప్రసిద్ధ రచనలు అనువాదాలు? అనుసృజనాలు అనుస్థితిలించారు. అనువాదాల్లో అవశ్యకులు, అనువాదంలో అవస్థలు అనువాదాల రమ్యత, అనువాదాల ఆవశ్యకత గురించి వివులంగా చర్చించారు. తెలుగులో అనువాదాలపై అరడజన్ పుస్తకాలు వచ్చినప్పటికీ, ఈ పుస్తకం ఇచ్చే సమాచారం, దీని గొప్పదనమే వేరు. పుస్తకంలో ఉన్న విశేషాల ఆధారంగానే ఈ వ్యాసం కూర్చుటం జరిగింది. అనువాదాలు ఒక సంస్కృతిని, ఒక జాతి ఆలోచన సరళిని విశ్వవ్యాప్తంగా ప్రసరింప చేయడానికి ఎంతగానో దోహదపడతాయి. అనులు అనువాద సాహిత్యం వల్లనే మూలక్షత, అనువాద నిపుణులు సాహిత్య చరిత్రలో శాశ్వత స్నానం సంపాదించుకోగలిగారు. సాహిత్య కృతులనే కాదు. మత ధర్మశాస్త్రాలు, సీతి బోధలు, శాస్త్ర గ్రంథాలు - ఒకటనే ఏమిటి, అన్ని శాఖల జ్ఞాన క్షేత్రాల సంపర అనువాదాల రూపంలో సుదూర తీరాలకు చేరుకున్నది. అక్కడి సంస్కృతిని నుసంపన్నం చేసింది. అనువాదాల ప్రాముఖ్యం ఎంతటిదంటే, కొన్ని సందర్భాల్లో మూల గ్రంథం అలభ్యంగా నష్టపోయినప్పుడు, అనువాద ప్రతి నుండి దాన్ని రూపొందించడం జరిగింది. ఉదాహరణకు మన దేశంలో బౌద్ధ గ్రంథాల నాశనం కాగా టిబెట్, చైనాలో వాటి అనువాదాలు చూసి మరి రూపొందించుకున్నారు. అనువాదాల్లో ఆవిష్కరణలు, ఆధిపత్యాలు లాంటి అంశాలకి ఉన్న కారణాలు చారిత్రకమైనవి. ఆ ఘలానా చారిత్రిక నేపథ్యంలో సంభవించిన పరిణామాలు ఏమిటో గుర్తించాలి. అప్పుడే ఆయా అనువాదాల గురించి తులనాత్మక విల్సేపణ చేయడానికి ఏలు పడుతుంది. ఈ కోణంలోంచి చూస్తే ‘అనువాదం’ అనువాటకు ఈనాడు ఉన్న అర్థం రావడమే చారిత్రిక పరిణామం. అందుకనే నన్నయితిక్కనాదుల కృతుల్లి ఈనాటి అర్థంలో అనువాదం అనలేం అని చెబుతారు ఆర్థికాల మూలవిధే యానువాదం, పదానువాదం, భావానువాదం, స్వేచ్ఛాను వాదం అని మాటలు పుట్టుకు రావడానికి ఇదే హేతువు. ఇంగ్లీషు నుంచి అనువాద చేసుకునేలప్పుడు వాక్య నిర్మాణాల పట్ల జాగ్రత్త వహించాలంటారు ఆర్థికాల్. ఇంగ్లీషు నుంచి అదే తీరు వాక్య నిర్మాణాన్ని తెలుగులోకి దించితే భాష చెడుతుండి అనుబంధమూ చెడుతుంది. ఇదే కాకుండా పదాల ఆర్థాలకి సంబంధించి, నుడికారాని సంబంధించి, జాతీయలకు సంబంధించి, లక్ష్మీర్థ ప్రయోగాలకి సంబంధించి అనే రకాల ఇబ్బందులు ఉంటూ ఉంటాయి. ఇలాంటి సందర్భాల్లో నిఘంటువుల మీద ఆధారపడటం కంటే అనోచిత్యం మరొకటి ఉండదు. ఎందుకంటే నిఘంటువుల అంత దోహదపడే సాధనాలు కావు. వాటిని వాడటంలో ఎంతో మెలకువ ఉండాలే ఆవి నూటికి 99 శాతం సరిగా నపే పదాన్ని అరసోరకంగా అందించపడు.

నిఘంటువులో పదానికి పదం సూటిగా లఘ్యం కావడం ఒక ఎత్తు అయితే, అనేకార్థ పదాలలో దేన్ని ఎలా ఎంపిక చేసుకోవాలో అయోమయంలో పడిపోవడం మరో ఎత్తు. జాతీయాలు, ప్రశ్నార్థ ద్వీతక పదాలు కూడా అనువాదంలో అవస్థలు తెచ్చి పెడుతుంటాయి. గోర్టి 'అమ్మ' నవల మూలంలో పోవేల పాత్రని పాప అని కూడా పిలుస్తారు. ఇలాంటి ఇబ్బందులు ఎందుకని ఒక్కలాగే నవల అంతా ఆ పేరు ఉండేటట్టు చూశారట ఆర్ధియార్. రఘ్యన్ సంపొదకులు తెలుగు పారకుల శాకర్యార్థం తమ సంప్రదాయాన్ని పక్కన పెట్టేందుకు ఒక ప్రశ్నకోవడం నుక్కతం. ఇలా పేర్ల తకర్మార్థం కాకుండా వర్రకుమ వ్యత్యాసం వల్ల ఉచ్చారణ భిన్నంగా ఉండడం కనిపిస్తుంది. ప్రఖ్యాత రచయిత 'టాల్సస్టాయ్' ను రఘ్యన్లో 'శోల్ స్టోర్మ్' అని అంటారు. 'డాస్టాఫిన్స్' కాదు, 'డాస్టాయ్మేవస్ట్స్' అంటారు. ఇప్పుడు వీటిని యథాతథంగా రాయడం కంటే రూఢిలో ఉన్న పదాలని వాడటం వల్ల అనవసర గందరగోళం తప్పుతుంది. రఘ్యన్లో ఉన్న వర్ర క్రమానికి తెలుగులో సూటిగా వ్యవహారించే విలు లేకపోవడం కూడా ఒక కారణం. ప్రఖ్యాత కథారచయిత 'చెపోవ్' - 'చెభోవ్' అని రెండు వర్రక్రమాలలోనూ కనిపించడం ఈ కారణం వల్లనే. రఘ్యన్ అక్కరానికి 'ఖ', 'హ' రెండు ధ్వనులూ ఉంటాయి. అలా అని నిద్రిష్టంగా ఘలానాదే అని లేదు. ఇక బంధుత్వం సంబంధాలు, కుటుంబ సంబంధాలు ఆయా సమాజాలను బట్టి విశిష్టంగా ఉంటూ ఉంటాయి. ఈ సంబంధాల్ని సూచించే పదాలు ఆ భాషల సాంఘిక నేపథ్యాన్ని తెలియజేస్తాయి. అలాగే మర్యాద మనుసలు సూచించే తీరు భిన్న భాషలకి భిన్నంగా ఉంటూ ఉంటుంది. సంబోధనలో అంతరం ఉంటూ ఉంటుంది. వేష భాషలు ఇంత భిన్నంగా ఉంటే వాతావరణ పరిస్థితులు తక్కువ తినలేదన్నట్టు ముందుకు వస్తాయి. ఇక సాంఘిక జీవిత నేపథ్యం తెచ్చిపెట్టే చిక్కులు ఉన్నాయి ఉదాహరణకి తుర్నెనవ 'దోరాన్షాయ్ గ్రెజ్చ్' నవల ఇంగ్లీషు అనువాదంలో 'A Nest of the Gentry' అని ఉంది. 'దోరాన్షాయ్'కి %ప్రవత్తితీలో % ఇంగ్లీషులో సమానార్థక పదం. రఘ్యన్-తెలుగు నిఘంటువులో 'కులీన వర్గం' అనే అర్థం దీనికి తగ్గట్టగా ఇచ్చారు. అలాగని గ్రంథనామంగా 'కులీనుల గూడు' అని పెట్టి బాగుంటుందా? బాగా ఆలోచించి తెలుగులో ఈ నవలకి 'గొప్ప వారి గూడు' అని పేరు పెట్టారు ఆర్ధియార్. భారత దేశంలో లక్ష్మీ కట్టాక్షం అందరూ కోరుకుంటారు. కానీ పాశ్చాత్య సంప్రదాయంలో బంగారాన్ని '%బ్రహ్మవర్తీలీశ్వర ఇవజబలీ%' అని వాళ్ళు అధ్యాత్మిక దృష్టితో తూష్ణీభావంగా చూస్తారు. అతి కష్టంగా దీన్ని 'స్వర్ణపితాచం' అని అనువాదం చేశారు ఆర్ధియార్. మన దేశంలో కళ్ళకడ్డుకునే బంగారం పిశాచం ఎలా అవుతుంది? భాషా సంప్రదాయాలు భిన్నంగా ఉన్నా సాంఘిక, నాగరిక, సాంస్కృతిక నేపథ్యం నరితాగుతా ఉన్నచోట - అనువాదం అంత క్లిప్పంగా కనిపించకపోవచునంటారు ఆర్ధియార్. ఈ నేపథ్యంతో పాటు భాషా సంప్రదాయాలు భిన్నంగా ఉన్నచోట అనువాదంలో అవస్థలు మరింతగా ఉంటాయి. అనువాదం బాగా లేకపోవడం అంటే ఏమిటి? అన్న ప్రశ్నకు మూలాన్ని సరిగ్గా అర్థం చేసుకోకపోవడమే అన్న జవాబిస్తారు ఆర్ధియార్. భాష మీద పట్టు లేకపోవడం దీనికి ముఖ్య కారణంగా చెప్పాకోవచు.

